

שמירת

זאת תהיה תורת

מותר האדם מן הבהמה

אפשר לפתוח את השיחה בשאלה פשוטה:

מה ההבדל שבין האדם לבעלי החיים?

לשאלה זו כמה תשובות, והילדים לבטח יזכירו כמה מהן בדבריהם. כדאי לשמוע את התשובות, את ההסברים, את תגובות הילדים לתשובות חבריהם ולבסוף להתמקד בתשובה שהמאפיין המייחד את האדם מבעלי החיים הוא בעיקר יכולת הדיבור, הדרך לתקשר עם אנשים אחרים.

לגנות

השבת אנו קוראים את פרשת "מצורע" שבחומש ויקרא. חז"ל מקשרים את נגע הצרעת לדיבור: "זאת תהיה תורת המצורע" - תורת המוציא שם רע (ויקרא רבה טז, ב).

המאפיין המייחד את האדם משאר הברואים הוא יכולת הדיבור. אופן השימוש בשפת הדיבור חשוב ביותר כי דרכו אפשר ליצור תקשורת נהדרת בין בני האדם - אך גם לזרוע פירוד ושנאה, חלילה.

ילדים בגיל הרך נמצאים בשלב של פיתוח השפה והאוצר הלשוני שלהם. זה הזמן המתאים לשים את הדגש על הדיבור הטוב ועל שמירת הלשון ולפתח את הדיבור לכלי לתקשורת טובה.

הדיבור

המצרע (ויקרא יד, ב)

שיר:
מי האיש החפץ חייםפרשה א
המפה

השתיקה, הדיבור ושאר
הנושאים שעסקנו בהם
לקראת פרשת "מצורע" יוכלו
לבוא לידי ביטוי במעמד
השבת. את המעמד המיוחד
שיציירו, יוכלו הילדים להניח
בשולחן השבת ולחלוק
באמצעותו את חוויות
הלמידה עם בני המשפחה
בבית.

"מֹת וְחַיִּים בִּיד לְשׁוֹן"

לאחר שהילדים הבינו שיכולת הדיבור היא מתנה ייחודית
שניתנה לנו, בני האדם, כדאי לבקש מהם להעלות מקרים
מחיהם שהדיבור גרם להם או לחבריהם לרגשות
חיוביים או שליליים. על ידי כך ילמדו להעריך, מצד אחד,
את החוויה החיובית בשמיעת מילים טובות, ומצד שני,
להימנע ממילים פוגעות.

הגננת יכולה לשאול שאלות בעניין זה, כמו:

? האם קרה לכם שדיברו אליכם דיבור טוב? מה אמרו
לכם? מה הרגשתם?

? האם קרה לכם שדיברו אליכם דיבור לא טוב? מה
הרגשתם אז?

? האם קרה לכם שדיברתם אתם דיבור טוב? מה
אמרתם?

? האם קרה לכם שדיברתם דיבור לא טוב?

לאחר שהילדים העלו חוויות מתקשורת חיובית וגם
שלילית, אפשר לסכם את השיחה במציאת מילים נחמדות
ונעימות כמו: תודה, בבקשה, בשמחה...

"מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים? – נֶצַר לְשׁוֹנְךָ מֵרַע!"

כדאי להביא את הספר "שמירת הלשון" של הרב ישראל מאיר הכהן
מראדין, המכונה: "החפץ חיים" על שם ספר אחר שחיבר בעניין זה
והקפדתו הרבה בשמירת הלשון, ולקרוא לפניהם הלכה אחת או שתיים.
אפשר לקשר את ההלכה הנקראת לדוגמאות שהילדים הביאו בשיחה.
אפשר להסביר ש"החפץ חיים" נתן כללים מה מותר להגיד ומתי.
אפשר גם ללמד את הילדים את השיר: "מי האיש החפץ חיים".

